

עבודת השם

פרשת "שלח לך"

עשרה חלקים בארץ ישראל. שיהושע ירש את חלקם של עשרת המרגלים שהוציאו ריבת הארץ רעה. וכן זכה כלב וניתנה לו חברון כמו שנאמר בשופטים ויתנו לכלב את חברון (שופטים א.) ויש אומרים שלא שינה משה את שמו. מצינו שנקרא קודם לכן בשם הזה. שנאמר בפרשת בשלח ויחלוש יהושע את עמלק. וכן בפרשת כי תישא אומר הכתוב: ומשרתו יהושע בן נון נער. אלא מה שנאמר כאן ויקרא משה להושע בן נון יהושע, שהיה מתפלל עבורו שהקב"ה יושיעו מעצת מרגלים (יהושע), אם יועצו לדבר רע אל א"י.

וזה שהתפלל על יהושע ולא על אחר מפני שהיה תלמידו, וכשתלמיד יוצא לתרבות רעה הרי הקלקלה תלוי ברבו, שאומרים מרבו למד לעשות כן, לכן התפלל עבורו. ולמה לא שלח משה מרגלים משבט לוי. מפני שלא נטל שבט לוי נחלה בא"י ולא שלח אלא מן השבטים שהיה להם חלק בארץ ישראל וכששינה הקב"ה שמה של שרה שאמר לו לא תקרא את שמה שרי כי שרה שמה (ברא' יז) היי"ד של שרי פרח באוויר והופיעה בפני כיסא הכבוד אמרה: מפני שאני הקטנה שבאותיות הוצאת אותי משמה של הצדקת שרה. אמר לה הקב"ה עתיד אני לקבוע אותך במקום טוב יותר. כי עוד עכשיו היית בשמו של אישה, מכאן ואילך תהיי בשמו של איש ובתחילה. וי"ד זה קבע משה בראש שמו של יהושע.

"וְלָמָּה יְהוָה מְבִיא אֹתְנוּ אֶל-הָאָרֶץ הַזֹּאת, לְנַפֵּל בְּחַרְבֵי-נַשְׁיָנוּ וְנִטְפְּנוּ..." (שלח י"ג) רואים כאן את מסירות נפשם של הנשים שרצו לכבוש את הארץ ורגלו בדעותיהם של כלב ויהושע בן נון ולא חטאו בחטא המרגלים. ואילו כל העדה רצתה לשוב מצרימה וכשהבחינה שהנשים לוקחות את ילדיהם ומוכנות ללכת אחר עדת כלב ולכבוש את הארץ, התחילו לבכות לקב"ה שהביא אותם לארץ שנשיהם וטפהם יפלו בה בחרב ויהיו לבז תראו עד כמה עצת המרגלים השפיע על כל העדה שהייתה קטנת אמונה. וישר כח גדול מגיע לנשים הצדקניות שלא השתתפו לא בחטא העגל שסירבו לתת את נזמיהן ולא בחטא המרגלים וכבר אמרו חז"ל שבזכות נשים צדקניות נגאלו במצרים, שהיו מתייפייפות והולכות לבעליהם בתקופה קשה, ובזכות נשים צדקניות אנו עתידין ליגאל.

"וַיִּשְׁכְּמוּ בַבֶּקֶר, וַיַּעֲלוּ אֶל-רֹאשֵׁי-הָהָר לְאמֹר: "(שלח י"ד) הרי בני ישראל היו מוכנים להיכנס לארץ, וכמאמר הכתוב הננו ועלינו אל המקום אשר אמר ה' כי חטאנו, אלא התורה באה ללמד אותנו שהיסוד הראשון לחזרה בתשובה שעל האדם ראשית כל להכיר במעשה החטא שהוא עשה, אחרת לא יוכל לחזור בתשובה, ולכן כאן אומרים בני ישראל הננו ועלינו אל המקום אשר אמר ה' כי חטאנו, זאת אומרת רק ה' אמר כי חטאנו, ואילו אנחנו נקיים מעבידה, ואם אדם לא מודה בחטא אין מקום לתשובה, לכן אומר להם משה מדוע אתם עוברים את

"שְׁלַח-לְךָ אַנְשִׁים, וַיְתֵרוּ אֶת-אֶרֶץ כְּנָעַן, אֲשֶׁר-אֲנִי נֹתֵן, לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל: " (שלח י"ג) א"ב) כלומר אם כבר הם רוצים להריח את הארץ, שיתרו את הארץ ולא ירגלו ובוזה הם נכשלו. ונסביר את העניין בס"ד: יש הבדל בין שתי המילים לתור ולרגל. לתור זה מלשון תייר, כל מי שתייר בחו"ל מחפש היכן לתור ומקבל מדרך היכן נמצאים המקומות הטובים של הארץ. תייר שמגיע לארץ זרה בא לחופשה והוא מתפעל ורואה דברים חדשים ששונים מהתרבות שלו, והוא בא להנות ולבזבז כסף במקומות היפים והטובים שיש בארץ הזרה לו ואם הוא שואל את ילדי הארץ היכן לטייל גם שולחים אותו למקומות הטובים ומספרים לו בשבח המדינה כי זה גאוותם ומעלימים ממנו את הדברים הרעים שיש במדינה.

לכן לתור זה מלשון תייר. מרגל כשמגיע לארץ זרה הוא מבחינת פצצה מתקתקת. הוא מחפש נקודות תורפה שיש בארץ את החולשה של המדינה היכן אפשר לתקוף מה היכולות של המדינה מבחינת כלכלית, צבאית, כוח ההישרדות שלה ואין לו זמן לבלות במדינה אלא רוצה להשיג את האינפורמציה הרעה שיש על המדינה ולברוח משם שלא יתפשו אותו. הקב"ה נענה לבקשת בני ישראל למרות שהם קטני האמונה כמו שהסברנו לעיל והרשה למשה לומר להם דכתיב "שלח לך", אתה לא אני (כי אני לא מוצא לנכון לשלוח) אך אם הם רוצים כל כך אין בזה פסול בתנאי שהם יתרו את הארץ ויבוא ויספרו דברי שבח על הארץ. המרגלים לא מילאו אחר הוראות הקב"ה והם ריגלו בארץ והכעיסו את בורא עולם ישתבח שמו לעד. הוציאו דיבה ולשון הרע על הארץ. במקום ללבוש משקפיי תייר לבשו משקפי ריגול ובשם הרב דיין שליטא.

"אֵלֶּה שְׁמוֹת הָאֲנָשִׁים, אֲשֶׁר-שִׁלַּח מֹשֶׁה לְתוֹר אֶת-הָאָרֶץ: " (שלח י"ג) אלה שמות כל האנשים שנקראו בן מלידה אבל יהושע היה שמו הקודם הושע ומשה קראו יהושע. ואע"פ שראינו לפני זה שקרא הכתוב ליהושע כמה פעמים בשם הזה, כי ידע הכתוב שלבסוף ישנה משה את שמו ויקרא לו יהושע ולכן נקרא שם על שם העתיד. והטעם לשינוי השם ולתוספת היי"ד לשמו, מפני שראה משה ברוח הקודש שהוא עתיד ליטול

19:22	כניסת השבת
20:27	צאת השבת
19:44	שקיעה
20:56	ר. תם
5:39	הנץ

הפטרה: "וישלח יהושע"

פי ה' והיא לא תצלה. וכעין שמצאנו בחטא העגל, כאשר עומד משה בתפילה על חטא חמור זה אומר משה בתפילתו אנא חטא העם הזה חטאה גדולה ועשו להם אליה זהב ולכאורה במקום שמושה יקטין את החטא ויאמר להקב"ה שהיו שוגגים ולא ידעו את גודל החטא משה עושה בהיפך, אלא היא הנותנת, שהיסוד הראשון הוא להכיר בחטא, ולכן הם מכירים שעשו חטא גדול ועצום לפני בורא עולם, ולכן אמר לו הקב"ה סלחתי כדבריך, וכן מה שאומרים בתחנון וסלחת לעוני כי רב הוא, זאת אומרת דע אני שעשיתי מעשה חמור ורב לכן כשאני מכיר בזה ראוי אני שתתקבל תשובתי.

וכמו שאמרו חז"ל: ומודה ועווב ירוחם, שמי שמודה בחטא שעשה ראוי הוא לרחמים ולתשובה, מה שאין כן במרגלים שלא הודו בחטאם אלא טענו שרק ה' אמר כי חטאנו, ועל זאת השיב להם משה מרוע אתם עוברים את פי ה' והיא לא תצלה. ובוהו אפשר לפרש ולהסביר את דברי הנביא ירמיה (פרק ב') שאמר הנני נשפט אותך על אומרך לא חטאתי, זאת אומרת שהקב"ה הקפיד יותר על זה שאדם מצדיק את עצמו ואומר לא חטאתי מאשר אדם המודה כי נכשל בעבירה ומבקש לחזור בתשובה על כך, וכמו שאמרו מכסה פשעיו

לא יצליח ומודה ועווב ירוחם, וזה שאומר לא פעלתי און עונשו יותר גדול מאשר אדם מודה במעשיו הרעים ומבקש עליהם סליחה. (וידבר יוסף).

דבר אל בני ישראל, ואמרת אליהם, ועשו להם ציצת על-פנפי בגדיהם... (שלא טרלה) כתוב בתנא דבי אליהו רבה במידבר (כו, ו) כשהיו ישראל במדבר נאמר "ויהיו בני ישראל במדבר וימצאו איש מקושש עצים ביום השבת" (במדבר, שלא ט, לב) אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה: משה! מפני מה חילל זה שבת? אמר לפניו: ריבוננו של עולם! איני יודע. אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה: אני אומר לך כי בכל ששת ימי חול יש לו לישראל תפילין בראשו ובזרועו ורואה אותם וחוזר ממעשיו הרעים, עכשיו ביום השבת שאין לו תפילין בראשו ובזרועו, כן חילל זה את השבת. באותה שעה אמר הקדוש ברוך הוא למשה: צא וברור להם (לגירסא אחרת: צא וברך להם) מצוה אחת שיהיו נוהגים בה בשבתות ובימים טובים, זה מצות ציצית, שנאמר: "דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם ועשו להם ציצית על כנפי בגדיהם לדורותם. וראיתם אותו וזכרתם את כל מצות ה' ועשיתם אותם" (שם לח-לט), ע"כ.

סיפור בהמשכים "תפילה שנענתה" חלק ב

ציצור: הרב וילהלם מבקר בלונדון לרגל שמחה. אשתו של אחד ממכריו פונה אליו בבקשה. **המשך:** בכפר כמעט לא היו יהודים, ומהסתתא לא שמענו אף מילה על יהדות. אנו עצמנו בקושי ידענו דבר על זהותנו היהודית, וודאי שלא היה לנו שמץ של מושג על משמעותה. הסבתא, בתאי פובולצקיה שמה, ילידת 1912 (תער"ב), הייתה אישה טובה ומסורה. היא חיה כל ימיה בין גויים ונוצרים, אשר היו ידידיה הטובים, ולא נראתה שונה מהם. ברבות הימים עברתי להתגורר בעיר אחרת, ושם נישאתי ונולדה לי הילדה הזאת. גם אז נשארונו בקשר חם עם הסבתא, והשתלנו לבקרה לעיתים תכופות. הסבתא האריכה ימים, אולם בשעות שקדמו לפטירתה אירע מאורע מפתיע ומפלא, ועל כך אני רוצה לספר. בוקר אחד טלפן אליי אחי, המתגורר בעיר אחרת, והזעיק אותי לבוא עמו מיד אל הסבתא. מפי הרופא ומהמטפל הצמוד שלה קיבל מידע כי כדאי שנמהר לבוא בטרם יהיה מאוחר. הגענו מיד לביתה של הסבתא, ולקחתי עמי את בתי, אז תינוקת בת שנתיים. עמדנו ליד מיטתה, מדוכדכים וכואבים. ניסינו לדבר עמה, אך היא ענתה לנו בקושי רב. נשימותיה היו כבדות ומלוות שיעול עמוק. לפתע פנתה אלינו והחלה לדבר במהירות ובנחישות, שלא לפי כוחותיה, מגבירה את קולה במאמץ עילאי. נראה היה כי העניין נוגע לליבה מאוד. הדברים שאמרה הממו אותנו. "כל השנים הסתרתי את עובדת היותנו יהודים", אמרה. "חששתי שנהיה שונים ומוזרים בעיני הציבור. אולם עתה אני מבקשת מכם דבר אחד: אנא, קברו אותי אך ורק בקבורה יהודית בבית-העלמין היהודי". בסיום דבריה השתקקה הסבתא. ניכר היה שהדברים עלו לה במאמץ רב, אולם שלוה הייתה נסוכה על פניה, כאילו אבן כבדה נגולה מעל ליבה. בשלב זה יצאנו לחצר, לדון בבקשתה. ואז כמו מן השמים, דלת החצר נפתחה ונכנס רבן מזוקן, וביקש לדבר עם הסבתא. ברגע הראשון היינו בטוחים כי הסבתא הזמינה את הרב, אולם כשראינו את התרגשותה העצומה מביקורו, הבנו כי היינו עדים לצירוף מקרים נדיר ומופלא. לא עברה שעה קלה מאז שעזב הרב את הבית והסתתא השיבה את נשמתה ליוצרה. אנשיו של הרב עסקו בקבורתה, והיא זכתה להיקבר בבית-העלמין היהודי, כפי שביקשה. המאורע גרם לי להתעניין ביהדות, התקדמתי הרבה מאד, והחלטתי לרשום את בתי לבית-הספר היהודי כאן, סיימה האם את סיפורה המרגש. הרב וילהלם היה נפעם לראות את יד ההשגחה, שכיוונה אותו לסייע לאישה יהודייה לבוא לקבר ישראל, ובעקבות זאת להחזיר משפחה שלמה לחיק היהדות.

פינת ההלכות ע"פ ילקוט יוסף "דיני לקיחת תרופות בשבת" כרך ד.

פט. מותר לטייל בשבת אחר האכילה, גם אם כל כוונתו לשם בריאות, הואיל ואין הדבר ניכר שעושה כן לשם בריאות. (ילקוט יוסף שבת כרך ד' עמוד קעב)

צ. מי שדרכו לרוץ ריצה קלה בכל בוקר מטעמי בריאות, ומכוין להגיע לידי הזעה בריצה זו, אין לו לרוץ בשבת, אלא ילך בהליכה מהירה, באופן שלא זיעע. (ילקוט יוסף שבת ד' עמוד קעב בהערה)

צא. מי שעבר התקפת לב, והרופא ציווה עליו לעשות תרגילים מסוימים בכל יום, מותר לו לעשות תרגילים אלה בשבת, אף אם מגיע לידי הזעה. דיש לחשוב אותו לכל הפחות כחולה שאין בו סכנה. (ילקוט יוסף שבת כרך ד' עמוד קעב)

צב. מותר לעשות דיאטה בשבת, על-ידי שמצמצם באכילתו, ובלבד שיאכל פת כשיעור בסעודות שבת. (ילקוט יוסף שבת כרך ד' עמוד קעג)

צג. מותר לשבת בשבת בשמש כדי להשתוף (כמובן במקום צננע), ואין לאסור בזה משום איסור רפואה בשבת. (ילקוט יוסף שבת כרך ד' עמוד קעג. ושבת כרך א' סימן רצ)

עלון זה לעילוי נשמת!

ברוך עובדיה בן שרה	יגאל יוכפז בן שושנה
שרה בת שלמה	שלום בן משה
אסתר בת חנה	שלום בן אברהם
ציון עובדיה בן רחל	יחזקאל אליהו בן סמרה
נעמי לקס בת אסתר	יעקב לקס בן אסתר
רחל עובדיה בת אסתר	רבקה בת כאגו וחנניה
שלמה בן אליהו ושרה	אברהם דמתי בן אסתר
דוד שורחון בן חוה	יוסף צברי בן אהרון

ת. נ. צ. ב. ה.

עורך ומגיש: שלום ע.

המעוניינים לקבל את העלון למייל בתפוצה שבועית: יש לשלוח הודעה לאימייל: avodat.aseem@gmail.com כמו כן ניתן להוריד את העלון באתרי לדעת,דרשו,ועוד..